Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (suurkoda)

14. oktoober 2014*

Apellatsioonkaebus — Ühine kalanduspoliitika — Kalapüügikvoodid — Komisjoni võetud erakorralised meetmed — Liidu lepinguväline vastutus — ELTL artikli 340 teine lõik — Tingimused — Tegelik ja kindel kahju

Liidetud kohtuasjades C-12/13 P ja C-13/13 P,

mille ese on Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 56 alusel 4. jaanuaril 2013 esitatud kaks apellatsioonkaebust,

Gérard Buono, elukoht Agde (Prantsusmaa),

Jean-Luc Buono, elukoht Agde,

Roger Del Ponte, elukoht Balaruc-les-Bains (Prantsusmaa),

Serge Antoine Di Rocco, elukoht Sète (Prantsusmaa),

Jean Gérald Lubrano, elukoht Balaruc-les-Bains,

Jean Lubrano, elukoht Port-Vendres (Prantsusmaa),

Jean Lucien Lubrano, elukoht Saleilles (Prantsusmaa),

Fabrice Marin, elukoht Frontignan (Prantsusmaa),

Robert Marin, elukoht Balaruc-les-Bains,

esindajad: advokaadid A. Arnaud ja P.-O. Koubi-Flotte (C-12/13 P),

ja

Syndicat des thoniers méditerranéens, asukoht Marseille (Prantsusmaa),

Marc Carreno, elukoht Sète (Prantsusmaa),

Jean Louis Donnarel, elukoht Lourmarin (Prantsusmaa),

Jean-François Flores, elukoht Sète,

Gérald Jean Lubrano, elukoht Balaruc-les-Bains,

* Kohtumenetluse keel: prantsuse.

Hervé Marin, elukoht Balaruc-le-Vieux (Prantsusmaa),

Nicolas Marin, elukoht Frontignan,

Sébastien Marin, elukoht Bouzigues (Prantsusmaa),

Serge Antoine José Perez, elukoht Sorède (Prantsusmaa),

esindaja: advokaat C. Bonnefoi, (C-13/13 P),

apellandid,

teine menetlusosaline:

Euroopa Komisjon, esindajad: A. Bouquet ja D. Nardi,

kostja esimeses kohtuastmes

EUROOPA KOHUS (suurkoda),

koosseisus: president V. Skouris, asepresident K. Lenaerts, kodade presidendid A. Tizzano, R. Silva de Lapuerta, C. Vajda ja S. Rodin, kohtunikud A. Rosas, E. Juhász, A. Borg Barthet, J. Malenovský, E. Levits (ettekandja), J. L. da Cruz Vilaça ja F. Biltgen,

kohtujurist: P. Cruz Villalón,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

olles 20. märtsi 2014. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

1 Gérard Buono, Jean-Luc Buono, Roger Del Ponte, Serge Antoine Di Rocco, Jean Gérald Lubrano, Jean Lubrano, Jean Lucien Lubrano, Fabrice Marin ja Robert Marin (kohtuasi C-12/13 P) ning Syndicat des thoniers méditerranéens (edaspidi „STM”), Marc Carreno, Jean-Louis Donnarel, Jean-François Flores, Gérald Jean Lubrano, Hervé Marin, Nicolas Marin, Sébastien Marin ja Serge Antoine José Perez (kohtuasi C-13/13 P) paluvad oma apellatsioonkaebustes tühistada Euroopa Liidu Üldkohtu otsuse Syndicat des thoniers méditerranéens jt *vs.* komisjon (T-574/08, EU:T:2012:583, edaspidi „vaidlustatud kohtuotsus”), millega Üldkohus jättis rahuldamata nende hagid, milles nad nõudsid kahju hüvitamist, mida neile väidetavalt tekitas komisjoni 12. juuni 2008. aasta määruse (EÜ) nr 530/2008, millega kehtestatakse erakorralised meetmed Atlandi ookeanis ida pool 45° läänepikkust ja Vahemeres harilikku tuuni püüdvate seinerite suhtes (ELT L 155, lk 9), vastuvõtmine.

Õiguslik raamistik

2 Nõukogu 20. detsembri 2002. aasta määruse (EÜ) nr 2371/2002 ühisele kalanduspoliitikale vastava kalavarude kaitse ja säästva kasutamise kohta (EÜT L 358, lk 59; ELT eriväljaanne 04/05, lk 460) eesmärk on rakendada kalapüügi korralduse mitmeaastast lähenemisviisi, et tagada selle sektori pikaajaline elujõulisus.

3 Määruse nr 2371/2002 artikkel 7 „Komisjoni erakorralised meetmed" sätestab:

„1. Kui on tõendeid, et vee-elusressursside või mere ökosüsteemi säilimist ähvardab kalapüügist tulenev tõsine ning viivitamatut reageerimist nõudev oht, võib komisjon liikmesriigi põhjendatud taotluse korral või omal algatusel kehtestada erakorralised meetmed, mis ei kesta üle kuue kuu. Komisjon võib uue otsusega erakorralisi meetmeid pikendada kuni kuue kuu võrra.

2. Liikmesriik esitab taotluse samaaegselt komisjonile, teistele liikmesriikidele ja asjaomastele piirkondlikele nõuandekomisjonidele. Need võivad esitada oma kirjalikud märkused komisjonile viie tööpäeva jooksul alates taotluse saamisest.

Komisjon teeb otsuse 15 tööpäeva jooksul alates lõikes 1 nimetatud taotluse saamisest.

3. Erakorralised meetmed jõustuvad kohe. Nendest teatatakse asjaomastele liikmesriikidele ning need avaldatakse Euroopa Ühenduste Teatajas.

4. Asjaomased liikmesriigid võivad suunata komisjoni otsuse nõukogule 10 tööpäeva jooksul alates kõnealuse teate kättesaamisest.

5. Ühe kuu jooksul alates küsimuse suunamise kuupäevast võib nõukogu kvalifitseeritud häälteenamusega teha teistsuguse otsuse."

4 Määruse nr 2371/2002 artikkel 20 „Kalapüügivõimaluste jaotamine" sätestab:

„1. Nõukogu otsustab komisjoni ettepanekul kvalifitseeritud häälteenamusega püügipiirangute ja/või püügikoormuse piirangute ning kalapüügivõimaluste jaotamise üle liikmesriikide vahel ning kõnealuste piirangutega seotud tingimuste üle. Püügivõimalused jaotatakse liikmesriikide vahel nii, et kõikidele liikmesriikidele oleks tagatud kõikide varude ja kalastustegevuse suhteline stabiilsus.

2. Kui ühendus määrab kindlaks uued kalapüügivõimalused, otsustab nõukogu iga liikmesriigi huvisid arvesse võttes nende võimaluste jaotamise üle.

3. Iga liikmesriik otsustab, mis meetodil ta liikmesriigile ühenduse õiguse alusel määratud kalapüügivõimalused oma lipu all sõitvate laevade vahel jaotab. Kõnealune liikmesriik teeb jaotamismeetodi komisjonile teatavaks.

4. Nõukogu määrab kindlaks kolmandate riikide kasutada olevad kalapüügivõimalused ühenduse vetes ning jaotab kõnealused võimalused kõigi kolmandate riikide vahel.

5. Liikmesriigid võivad pärast komisjoni teavitamist omavahel vahetada kõik nendele eraldatud kalapüügivõimalused või osa neist."

5 Selles kontekstis võeti vastu nõukogu 16. jaanuari 2008. aasta määrus (EÜ) nr 40/2008, millega määratakse 2008. aastaks kindlaks teatavate kalavarude ja kalavarurühmade püügivõimalused ning lisatingimused, mida kohaldatakse ühenduse vetes ning ühenduse kalalaevade suhtes püügipiirangutega vetes (ELT L 19, lk 1).

6 Neid piiranguid ja koguseid muudeti komisjoni 22. mai 2008. aasta määrusega (EÜ) nr 446/2008, millega kohandatakse 2008. aastal teatavaid hariliku tuuni kvoote vastavalt nõukogu määruse (EMÜ) nr 2847/93 (millega luuakse ühise kalanduspoliitika suhtes rakendatav kontrollisüsteem) artikli 21 lõikele 4 (ELT L 134, lk 11).

7 Määruse nr 2371/2002 artikli 7 alusel võttis komisjon 12. juunil 2008 vastu määruse nr 530/2008.

8 Määruse nr 530/2008 põhjenduses 6 on kirjas:

„Olemasoleva teabe ja komisjoni inspektorite asjaomastesse liikmesriikidesse toimunud lähetustelt saadud andmete põhjal loetakse Kreeka, Prantsusmaa, Itaalia, Küprose ja Malta lipu all sõitvatele või nendes riikides registreeritud seineritele 2007. aastaks eraldatud hariliku tuuni püügivõimalused Atlandi ookeanis ida pool 45° läänepikkust ja Vahemeres ammendatuks 2008. aasta 16. juunil ning Hispaania lipu all sõitvatele või selles riigis registreeritud seineritele eraldatud sama kalavaru püügivõimalused loetakse ammendatuks 2008. aasta 23. juunil."

9 Nimetatud määruse artikkel 1 näeb ette:

„Kreeka, Prantsusmaa, Itaalia, Küprose ja Malta lipu all sõitvatel või nendes riikides registreeritud seineritel keelatakse hariliku tuuni püük Atlandi ookeanis ida pool 45° läänepikkust ja Vahemeres alates 16. juunist 2008.

Alates nimetatud kuupäevast keelatakse ka kõnealuste laevade püütud kalavarude pardal hoidmine, nuumamiseks või kasvatamiseks sumpadesse paigutamine, ümberlaadimine, üleandmine või lossimine."

10 Sama direktiivi artikkel 2 on sõnastatud järgmiselt:

„Hispaania lipu all sõitvatel või selles riigis registreeritud seineritel keelatakse hariliku tuuni püük Atlandi ookeanis ida pool 45° läänepikkust ja Vahemeres alates 23. juunist 2008.

Alates nimetatud kuupäevast keelatakse ka kõnealuste laevade püütud kalavarude pardal hoidmine, nuumamiseks või kasvatamiseks sumpadesse paigutamine, ümberlaadimine, üleandmine või lossimine."

11 Määruse nr 530/2008 artikkel 3 sätestab:

„1. Alates 16. juunist 2008, arvestades teises lõikes sätestatut, ei luba ühenduse ettevõtjad Atlandi ookeanis ida pool 45° läänepikkust ja Vahemeres seinerite püütud harilikku tuuni ühenduse vetes või sadamates lossida, kasvatamiseks või nuumamiseks sumpadesse paigutada ega ümber laadida.

2. Hispaania lipu all sõitvate või selles riigis registreeritud seinerite Atlandi ookeanis ida pool 45° läänepikkust ja Vahemeres püütud harilikku tuuni lubatakse ühenduse vetes või sadamates lossida, kasvatamiseks või nuumamiseks sumpadesse paigutada ja ümber laadida kuni 23. juunini 2008."

Vaidluse aluseks olevad asjaolud

12 Apellandid kohtuasjas C-12/13 P ning Marc Carreno, Jean-Louis Donnarel, Jean-François Flores, Gérald Jean Lubrano, Hervé Marin, Nicolas Marin, Sébastien Marin ja Serge Antoine José Perez, kes on apellandid kohtuasjas C-13/13 P, on Vahemere vetes tegutsevate Prantsuse lipu all sõitvate seinerite reederid ja/või aktsionärid. Nad kõik on STM-i liikmed.

13 STM, kes on samuti apellant kohtuasjas C-13/13 P, on Prantsuse Code du travail' (tööseadustik) IV raamatus reguleeritud kutsealane ametiühing, millega võivad liituda ainult tuunipüügiga seotud meretöötajad.

14 Kõigil apellantidel peale STM-i oli 2008. aastaks kalapüügi eriluba, mille alusel oli lubatud püüda, hoida, ümber laadida, üle anda, lossida, vedada, ladustada ja müüa Vahemere harilikku tuuni kalapüügivõimaluste piires, mis oli neile antud isiklike kvootidena. Luba, mille olid andnud Prantsuse ametivõimud, võimaldas kala püüda 1. aprillist 2008 kuni 30. juunini 2008.

15 Pärast määruse nr 530/2008 vastuvõtmist, millega keelati hariliku tuuni püük Vahemeres, katkes tuunipüügi hooaeg 16. juunil 2008 ja kõigi apellantide – peale STM-i – kalapüügiload tunnistati kehtetuks.

Menetlus Üldkohtus ja vaidlustatud kohtuotsus

16 Hagejad esimeses kohtuastmes ning apellandid kohtuasjades C-12/13 P ja C-13/13 P esitasid 24. detsembril 2008 ühiselt Üldkohtu kantseleisse kahju hüvitamise hagi määruse nr 530/2008 vastuvõtmisest tuleneva Euroopa Liidu süüst sõltumatu lepinguvälise vastutuse kohaldamiseks.

17 Üldkohtu menetlus peatati 25. märtsi 2010. aasta kohtumäärusega kuni Euroopa Kohtu otsuse kuulutamiseni kohtuasjas AJD Tuna (C-221/09) ja Üldkohtu otsuse kuulutamiseni vastuvõetavuse küsimuses kohtuasjades Norilsk Nickel Harjavalta ja Umicore *vs.* komisjon (T-532/08) ning Etimine ja Etiproducts *vs.* komisjon (T-539/08).

18 Euroopa Kohus otsustas oma 17. märtsi 2011. aasta otsuses AJD Tuna (C-221/09, EU:C:2011:153), et määrus nr 530/2008 on kehtetu, kuna määruse nr 2371/2002 artikli 7 lõike 1 alusel kehtestatud keelud jõustusid Hispaania lipu all sõitvate või selles liikmesriigis registreeritud seinerite ja nendega lepingud sõlminud ühenduse ettevõtjate suhtes 23. juunist 2008, samas kui asjaomased keelud jõustusid Kreeka, Prantsusmaa, Itaalia, Küprose ja Malta lipu all sõitvate või neis liikmesriikides registreeritud seinerite ja nendega lepingud sõlminud ühenduse ettevõtjate suhtes 16. juunist 2008, ilma et see erinevus oleks olnud objektiivselt põhjendatud.

19 Üldkohus tunnistas vaidlustatud kohtuotsusega STM-i hagi vastuvõetamatuks ja jättis ülejäänud apellantide esitatud hagid põhjendamatuse tõttu rahuldamata.

Menetlus Euroopa Kohtus ja poolte nõuded

20 Euroopa Kohtu presidendi 26. veebruari 2013. aasta määrusega liideti kohtuasjad C-12/13 P ja C-13/13 P Euroopa Kohtu kodukorra artikli 54 kohaselt menetluse kirjaliku ja suulise osa ning kohtuotsuse huvides.

21 Apellandid kohtuasjas C-12/13 P paluvad Euroopa Kohtul:

— tühistada vaidlustatud kohtuotsus;

— lahendada kohtuasi sisuliselt, kohustades komisjoni tasuma lepinguvälise vastutuse alusel järgmised summad:

  — Gérard Buonole ja Jean-Luc Buonole 1 523 588,94 eurot,

  — Roger Del Pontele 1 068 600 eurot,

  — Serge Antoine Di Roccole 1 094 800 eurot,

  — Jean Gérald Lubranole 855 628,20 eurot,

— Jean Lubranole ja Jean Lucien Lubranole 1 523 588,94 eurot,

— Fabrice Marinile ja Robert Marinile 865 784,59 eurot,

— teise võimalusena tühistada vaidlustatud kohtuotsus ning suunata kohtuasi tagasi Üldkohtusse.

22 Apellandid kohtuasjas C-13/13 P paluvad Euroopa Kohtul

— tunnistada STM-i hagi vastuvõetavaks;

— tühistada vaidlustatud kohtuotsus;

— kohustada komisjoni tasuma lepinguvälise vastutuse alusel hüvitise summad, mida on taotletud hagiavalduses, ja

— mõista kohtukulud välja komisjonilt.

23 Komisjon palub Euroopa Kohtul:

— jätta apellatsioonkaebused rahuldamata,

— teise võimalusena jätta lepinguvälise vastutuse hagid rahuldamata, ja

— mõista nii apellatsioonimenetluse kui esimese astme menetluse kohtukulud välja apellantidelt.

Menetluse suulise osa uuendamise taotlus

24 Kuna menetluse suuline osa lõpetati 20. märtsil 2014 peale kohtujuristi ettepaneku esitamist, taotlesid kohtuasja C-13/13 P apellandid 24. märtsi 2014. aasta kirjas, mis saabus Euroopa Kohtu kantseleisse 25. märtsil 2014, menetluse suulise osa uuendamist.

25 Täpsemalt väitsid nad esiteks, et kohtujuristi ettepanek põhineb argumendil, mille üle ei ole pooled piisavalt vaielnud, st kas määrus nr 530/2008 on õiguspärast laadi või mitte, ja teiseks, et esineb uus asjaolu, millel on Euroopa Kohtu lahendile otsustav mõju ja mis on seotud sellega, et komisjon ei tegutsenud ega võtnud meetmeid selleks, et heastada määruse nr 530/2008 kehtetuse tinginud diskrimineerimist.

26 Siinkohal tuleb meenutada, et vastavalt kodukorra artiklile 83 võib Euroopa Kohus igal ajal, olles kohtujuristi ära kuulanud, uuendada määrusega menetluse suulise osa, eelkõige kui ta leiab, et tal ei ole piisavalt teavet või kui pool on pärast suulise osa lõpetamist esitanud uue asjaolu, millel on otsustav mõju Euroopa Kohtu lahendile, või kui asja lahendamisel tuleks tugineda argumendile, mille üle pooled või Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artiklis 23 nimetatud huvitatud isikud ei ole vaielnud (vt kohtuotsused Pohotovosť, C-470/12, EU:C:2014:101, punkt 21, ja Emerging Markets Series of DFA Investment Trust Company, C-190/12, EU:C:2014:249, punkt 20).

27 Lisaks on ELTL artikli 252 teise lõigu kohaselt kohtujuristi ülesanne teha avalikul kohtuistungil täiesti erapooletult ja sõltumatult põhjendatud ettepanekuid kohtuasjades, mis Euroopa Kohtu põhikirja kohaselt nõuavad tema osalust. Kohtujuristi ettepanek ega selleni jõudmiseks läbitud arutluskäik ei ole Euroopa Kohtule siduvad (kohtuotsus komisjon jt *vs.* Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P, EU:C:2013:518, punkt 57 ja seal viidatud kohtupraktika).

28 Käesolevas asjas leiab Euroopa Kohus, olles kohtujuristi ära kuulanud, et tal on kohtuasja lahendamiseks piisavalt teavet, et kohtuasja lahendamisel ei tule tugineda argumendile, mille üle pooled ei ole vaielnud, ja et apellantide nimetatud uus asjaolu ei ole selline, millel on otsustav mõju Euroopa Kohtu lahendile. Seetõttu ei ole menetluse suulise osa uuendamise taotlust vaja rahuldada.

Apellatsioonkaebused

Esimene väide kohtuasjas C-13/13 P

Poolte argumendid

29 Oma esimeses väites leiavad kohtuasja C-13/13 P apellandid, et otsustades, et STM-il puudub õigus esitada hagi, moonutas Üldkohus toimikumaterjale. Apellandid on seisukohal, et nende materjalide täielik analüüs kinnitaks STM-i enda põhjendatud huvi olemasolu, mis võimaldab tal nõuda eraldiseisva kahju hüvitamist.

30 Esiteks vaidlustavad kohtuasja C-13/13 P apellandid selle järelduse sisulise täpsuse, mille Üldkohus tegi vaidlustatud kohtuotsuse punktis 23 ja mille kohaselt ei ole STM oma kahju tõendanud, viidates nende kirjalikele vastustele Üldkohtu kahele küsimusele, millest nähtub, et STM-i mittevaraline kahju on seotud tema liikmete tegevuse ärilise maine kahjustamisega.

31 Teiseks ei vaidlusta kohtuasja C-13/13 P apellandid hinnangut, mille Üldkohus andis vaidlustatud kohtuotsuse punktis 24 ja mille kohaselt ei ole STM tema liikmete poolt üle kantud hüvitamisõiguse saaja, vaid nad väidavad, et Prantsuse õiguse kohaselt on STM-il kui kutseala ametiühingul üldisest huvist tulenev ülesanne, mis annab talle põhjendatud huvi tegutseda iseenda ja oma liikmete jaoks.

32 Komisjon ei ole kohtuasja C-13/13 P apellantide esimese väite põhjendamiseks esitatud argumentidega nõus. Ta märgib vastuses apellatsioonkaebusele, et Üldkohtu arutluskäik peegeldab STM-i arusaamatut argumentatsiooni.

Euroopa Kohtu hinnang

33 Vastavalt Euroopa Kohtu põhikirja artiklile 21 ja Üldkohtu kodukorra artiklile 44 peab hagiavalduses olema märgitud eelkõige vaidluse ese, nõuded ning ülevaade fakti- ja õigusväidetest.

34 On välja kujunenud, et selleks, et kahju hüvitamise hagi vastaks eespool nimetatud nõuetele, peab hageja märkima hagiavalduses väited, mida ta kavatseb oma nõuete põhjendamiseks esitada, ja eelkõige kahju laadi, mida ta kandis, ning kahju tekitanud asjaolu (kohtumäärus TAO/AFI *vs.* komisjon, C-322/91, EU:C:1992:495, punkt 13).

35 Seevastu mis tahes kahju hüvitamise nõuet, mille eset ei ole täpsustatud ja mida esitatud väidete hulgas ei ole märgitud, tuleb pidada vastuvõetamatuks (kohtuotsus Zuckerfabrik Schöppenstedt *vs.* nõukogu, 5/71, EU:C:1971:116, punktid 8 ja 9).

36 Esimeses kohtuastmes esitatud hagiavaldus ei sisaldanud aga mingeid täpsustusi STM-i poolt väidetavalt kantud kahju laadi suhtes.

37 Nimelt esineb STM-i poolt väidetavalt kantud kahju vaid hagiavalduse selles osas, kus esimese kohtuastme hagejad esitavad oma nõuded, ning see kahjunõue on esitatud kindlaksmääratud summana 30 000 eurot mittevaralise kahju eest, mis investeeritakse STM-i liikmete teavitamise programmidesse.

38 Sellest järeldub, nagu Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 22 on tõdenud, et STM ei ole oma hagiavalduses esitanud mingeid täpsustusi esiteks väidetava kahju laadi suhtes seoses komisjonile ette heitud käitumisega ja teiseks isegi mitte ligikaudset hinnangulist kahju suurust. Lisaks on väide, et 30 000 euro suurust summat kasutatakse STM-i liikmete teavitamiseks, asjakohatu tegemaks kindlaks viidatud kahju laadi või ulatust, sest see puudutab vaid hüvitise kasutamist tulevikus, mitte aga viidatud kahju ulatust.

39 Järelikult tuli STM-i kahju hüvitamise nõue igal juhul vastuvõetamatuks tunnistada, kuna see ei vastanud Üldkohtu kodukorra artikli 44 lõike 1 punktis c ette nähtud tingimustele, ning ei ole vaja võtta seisukohta küsimuses, kas Üldkohus rikkus õigusnormi, kui ta tunnistas STM-i hagi vastuvõetamatuks põhjusel, et viimasel puudus õigus esitada hagi.

Kolmas väide kohtuasjas C-12/13 P ning kolmas ja neljas väide kohtuasjas C-13/13 P

Poolte argumendid

40 Kohtuasja C-12/13 P apellandid leiavad oma kolmandas väites, et vaidlustatud kohtuotsus sisaldab õigusnormi rikkumist seoses sellega, et Üldkohus ei tunnustanud liidu süüst sõltumatu lepinguvälise vastutuse üldist olemasolu.

41 Kohtuasja C-13/13 P apellandid leiavad oma kolmandas ja neljandas väites, mida tuleb käsitleda ühe väitena, et Üldkohus rikkus õigusnormi seoses sellega, et ta otsustas vaidlustatud kohtuotsuse punktides 82–88, et viidatud kahju ei ole ebatavalist laadi, kuna see ei ületa kalandussektorile omaseid majanduslikke riske.

42 Komisjon vaidleb kõnealuste väidete raames esitatud kõikidele argumentidele vastu.

Euroopa Kohtu hinnang

43 On selge, et liidu õiguse käesolevas staadiumis ei luba liikmesriikide õiguskordade võrdlev analüüsimine kehtestada liidu lepinguvälise vastutuse korra olemasolu liidu seadusandliku tegevuse hulka kuuluva õiguspärase tegevuse puhul (vt kohtuotsus FIAMM jt *vs.* nõukogu ja komisjon, C-120/06 P ja C-121/06 P, EU:C:2008:476, punktid 175 ja 179).

44 Seega ei rikkunud Üldkohus õigusnormi, kui ta esiteks tugines vaidlustatud kohtuotsuse punktides 69–73 sellele kohtupraktikale ja teiseks leidis kõnealuse kohtuotsuse punktis 76, et just selle kohtupraktika valguses tulebki analüüsida väidet, mis puudutab liidu lepinguvälist vastutust õiguspärase akti puhul.

45 Järelikult tuleb kohtuasja C-12/13 P apellantide kolmas väide põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

46 Seoses kohtuasja C-13/13 P apellantide kolmanda ja neljanda väitega analüüsis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 77–87 kahju väidetavat ebatavalist ja erilist laadi, millele tugineti täiendavalt eeldusel, et liidu õiguses tunnustatakse liidu lepinguvälise vastutuse põhimõtet õiguspärase akti puhul (vt selle kohta kohtuotsus Dorsch Consult *vs.* nõukogu ja komisjon, C-237/98 P, EU:C:2000:321, punktid 18 ja 19).

47 Väljakujunenud kohtupraktikast tuleneb aga, et juhul kui üks Üldkohtu esitatud põhjendustest on tema otsuse resolutsiooni põhjendamiseks piisav, ei ole asjaomases kohtuotsuses esitatud muus põhjenduses esineda võivatel vigadel mõju nimetatud resolutsioonile, mistõttu ei ole nendele vigadele tuginev väide tulemuslik ja tuleb jätta rahuldamata (kohtuotsus komisjon *vs.* CAS Succhi di Frutta, C-496/99 P, EU:C:2004:236, punkt 68).

48 Sellest järeldub, et kohtuasja C-13/13 P apellantide kolmas ja neljas väide tuleb tulemusetuse tõttu tagasi lükata, kuna need on esitatud põhjenduse vastu, mis on vaidlustatud kohtuotsuses välja toodud täiendavana.

Teine väide kohtuasjas C-13/13 P

Poolte argumendid

49 Oma teises väites leiavad kohtuasja C-13/13 P apellandid, et määrus nr 530/2008 jääb isegi peale kohtuotsuse AJD Tuna (EU:2011:153) kuulutamist põhilises osas õiguspäraseks aktiks, mis on kehtetuks tunnistatud üksnes osaliselt, st osas, mis puudutab kuupäeva, mil see määrus jõustus Kreeka, Prantsusmaa, Itaalia, Küprose ja Malta lipu all sõitvate või neis liikmesriikides registreeritud seinerite ja nendega lepingud sõlminud liidu ettevõtjate suhtes.

50 Komisjon, võttes arvesse asjaolu, et kõnealune väide on suunatud vaidlustatud kohtuotsuse nende punktide vastu, mis puudutavad teisi esimese kohtuastme hagejaid kui apellante kohtuasjas C-13/13 P, leiab, et see on põhjendatud ja et seega ei kujuta kohtuotsuse AJD Tuna (EU:C:2011:153) kuulutamine endast uut asjaolu Üldkohtu kodukorra artikli 48 lõike 2 tähenduses.

51 Eelkõige leiab komisjon esiteks, et Üldkohus rikkus õigusnormi, kui tunnistas vastuvõetavaks väite, mis puudutab liidu lepinguvälist vastutust õiguspärase akti puhul ja mille esitasid esimese kohtuastme hagejad, kes on apellandid kohtuasjas C-12/13 P, kuna nagu nähtub kohtuotsuse AJD Tuna (EU:C:2011:153) tekstist, siis tunnistas Euroopa Kohus määruse nr 530/2008 kehtetuks üksnes osas, milles kehtestatud keelud jõustusid Hispaania lipu all sõitvate või selles liikmesriigis registreeritud seinerite ja nendega lepingud sõlminud liidu ettevõtjate suhtes 23. juunist 2008, samas kui asjaomased keelud jõustusid Kreeka, Prantsusmaa, Itaalia, Küprose ja Malta lipu all sõitvate või neis liikmesriikides registreeritud seinerite ja nendega lepingud sõlminud liidu ettevõtjate suhtes 16. juunist 2008, ja teiseks, et hagejaid esimeses kohtuastmes ei takistanud miski esitamast kahju hüvitamise hagi liidu õigusvastasest aktist tuleneva kahju tõttu, isegi kui seda akti ei olnud kohtuotsusega kehtetuks tunnistatud.

Euroopa Kohtu hinnang

52 Esiteks, mis puudutab kohtuasja C-13/13 P apellantide teise väite vastuvõetavust, siis on Euroopa Kohus juba otsustanud, et kui Üldkohus on liitnud kaks kohtuasja ning on teinud ühe, kõiki Üldkohtu menetluse poolte esitatud väiteid hõlmava kohtuotsuse, võib iga pool kritiseerida arutluskäiku väidete kohta, mille Üldkohtus esitas ainult teise kohtuasja hageja (kohtuotsus ISD Polska jt *vs.* komisjon, C-369/09 P, EU:C:2011:175, punkt 85 ja seal viidatud kohtupraktika).

53 Kuigi käesoleval juhul oli Üldkohtul esialgu lahendamisel üks kohtuasi, siis asjaolu, et kirjaliku menetluse jooksul jagunesid hagejad kahte rühma, millest üks ehk esimese kohtuasja hagejad, kes on apellandid kohtuasjas C-12/13 P, esitas uue väite, lubab eespool viidatud kohtupraktikat analoogia põhjal kohaldada.

54 Sellest järeldub, et kohtuasja C-13/13 P apellantide teine väide, mis on esitatud Üldkohtu vastuse peale väitele, mille esitasid esimese kohtuasja hagejad, kes on apellandid kohtuasjas C-12/13 P, on vastuvõetav.

55 Teiseks tuleb kohtuasja C-13/13 P apellantide teise väite põhjendatusega seoses meenutada, et Üldkohtu kodukorra artikli 48 lõike 2 kohaselt ei või menetluse käigus esitada uusi väiteid, kui need ei tugine õiguslikele ja faktilistele asjaoludele, mis on tulnud ilmsiks menetluse käigus.

56 Nagu käesoleva kohtuotsuse punktis 18 on meenutatud, siis kuna Euroopa Kohus otsustas kohtuotsuses AJD Tuna (EU:C:2011:153), et määrus nr 530/2008 on kehtetu, palus Üldkohus menetluse pooltel esitada kirjalikud seisukohad selle suhtes, milliseid järeldusi mainitud kohtuotsusest teha. Esimese kohtuastme hagejad, kes on apellandid kohtuasjas C-12/13 P, esitasid oma vastuses väite, mis tuleneb liidu lepinguvälisest vastutusest õigusvastase akti puhul. Eelkõige väitsid nad, et asjaolu, et Hispaania lipu all sõitvatel seineritel lubati kala püüda kuni 23. juunini 2008, samas kui Kreeka, Prantsuse, Itaalia, Küprose ja Malta lipu all sõitvad seinerid pidid kalapüügi lõpetama 16. juunil 2008, tekitas neile kahju, mis on tegelik ja kindel ning mis seisneb neile 2008. aastaks antud kvoodi püüdmata ja müümata jäänud osas.

57 Kõigepealt tuleb märkida, et Üldkohus järeldas vaidlustatud kohtuotsuse punktides 48 ja 49, et esimese kohtuastme hagejad, kes on apellandid kohtuasjas C-12/13 P, olid esitanud väite, mida ei olnud esitatud menetluse aluseks olevas hagiavalduses ja mis seega kujutas endast uut väidet Üldkohtu kodukorra artikli 48 lõike 2 tähenduses.

58 Selle väite vastuvõetavuse osas leidis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 53 ja 54, et kohtuotsust AJD Tuna (EU:C:2011:153), mille Euroopa Kohus kuulutas pärast hagi esitamist, tuleb käsitada asjaoluna, mis lubab esitada uue väite, kuna kõnealune kohtuotsus muutis hagiavalduse esitamisel valitsenud õiguslikku olukorda. Nimelt tõdes Üldkohus, et kohtuotsuse AJD Tuna (EU:C:2011:153) järgselt oli määrus nr 530/2008 terves ulatuses kehtetu ja vastavalt õiguspärasuse eeldusele ei tekitanud see enam õiguslikke tagajärgi.

59 Tuleb aga märkida, et käesoleval juhul lähtub Üldkohtu arutluskäik kohtuotsuse AJD Tuna (EU:C:2011:153) väärast tõlgendamisest. Kõnealuse kohtuotsuse punktidest 105–108 nähtub nimelt, et tehes kalapüügikeelu meetme jõustumise osas kuni 23. juunini 2008 erisuse üksnes Hispaania lipu all sõitvate seinerite suhtes, ilma et see täiendav tähtaeg oleks objektiivselt põhjendatud olnud, rikkus komisjon diskrimineerimiskeelu põhimõtet. Sellest Euroopa Kohtu hinnangust tuleneb, et lükates tagasi kõik teised väited määruse nr 530/2008 kehtetuse tuvastamiseks, tunnistas kohtuotsus AJD Tuna (EU:C:2011:153) kõnealuse määruse kehtetuks üksnes osas, milles Hispaania lipu all sõitvatele seineritele oli kalapüügiks antud üks täiendav nädal, jättes samal ajal jõusse teistele seineritele määratud keelu kuupäeva, st 16. juuni 2008.

60 Sellest tuleneb, vastupidi Üldkohtu hinnangule, et kuna määrus nr 530/2008 tunnistati kehtetuks üksnes osas, milles see kohtles Hispaania lipu all sõitvaid seinereid soodsamalt, ei kujuta kohtuotsuse AJD Tuna (EU:C:2011:153) vastuvõtmine endast uut õiguslikku asjaolu, mis ilmnes Üldkohtu menetluse jooksul. Nimelt, kuna Kreeka, Prantsuse, Itaalia, Küprose ja Malta lipu all sõitvatele seineritele kehtestatud keeld jäi kehtima, kinnitas kõnealune kohtuotsus vaid seda õiguslikku olukorda, millest esimese kohtuastme hagejad, kes on apellandid kohtuasjas C-12/13 P, olid hagide esitamise ajal teadlikud.

61 Eeltoodust tuleneb, et Üldkohus rikkus õigusnormi, kui otsustas, et kohtuotsuse AJD Tuna (EU:C:2011:153) kuulutamine kujutas endast uut õiguslikku asjaolu, mis lubab esitada kohtumenetluse käigus uue väite.

62 Tuleb siiski meenutada, et kui Üldkohtu otsuse põhjendustest ilmneb liidu õiguse rikkumine, kuid otsuse resolutsioon on muude õiguslike kaalutlustega põhjendatud, siis ei ole see rikkumine laadilt selline, mis tooks kaasa selle kohtuotsuse tühistamise (vt selle kohta kohtuotsused FIAMM jt *vs.* nõukogu ja komisjon, EU:C:2008:476, punkt 187, ja Diputación Foral de Vizcaya *vs.* komisjon, C-465/09 P–C-470/09 P, EU:C:2011:372, punkt 171).

63 Käesoleval juhul, olgugi et Üldkohus rikkus õigusnormi, tunnistades vastuvõetavaks väite, mis puudutab liidu lepinguvälist vastutust õigusvastase akti puhul ja mille esitasid esimese kohtuasja hagejad, kes on apellandid kohtuasjas C-12/13 P, ei ole see rikkumine laadilt selline, mis tooks kaasa vaidlustatud kohtuotsuse tühistamise, kuna Üldkohus lükkas vaidlustatud kohtuotsuse punktides 55–66 selle väite igal juhul põhjendamatuse tõttu tagasi.

64 Eeltoodut arvestades tuleb kohtuasja C-13/13 P apellantide teine väide, olgugi et see on põhjendatud, tulemusetuse tõttu tagasi lükata (vt selle kohta kohtuotsused Ojha *vs.* komisjon, C-294/95 P, EU:C:1996:434, punkt 52, ning FIAMM jt *vs.* nõukogu ja komisjon, EU:C:2008:476, punkt 189).

Esimene ja teine väide kohtuasjas C-12/13 P

Poolte argumendid

65 Oma esimeses väites leiavad kohtuasja C-12/13 P apellandid, et Üldkohus rikkus õigusvastasest aktist tuleneva liidu lepinguvälise vastutuse kohaldamise uurimise raames õigusnormi sellega, et ta otsustas vaidlustatud kohtuotsuse punktides 61–66, et viidatud kahju ei ole tegelik ja kindel.

66 Oma teises väites leiavad kohtuasja C-12/13 P apellandid, et Üldkohus rikkus samuti õigusnormi siis, kui hindas viidatud kahju tegelikku ja kindlat laadi ning ei tõdenud, et see tuleneb omandiõiguse ja kutsealal tegutsemise vabaduse kahjustamisest.

67 Komisjon väidab, et need väited tuleb vastuvõetamatuse ja igal juhul põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

Euroopa Kohtu hinnang

68 Meenutagem, et nagu nähtub käesoleva kohtuotsuse punktist 63, rikkus Üldkohus õigusnormi, tunnistades vastuvõetavaks väite, mis puudutab liidu lepinguvälist vastutust õigusvastase akti puhul ja mille esitasid esimese kohtuasja hagejad, kes on apellandid kohtuasjas C-12/13 P, esimese astme kohtumenetluse käigus.

69 Sellest järeldub, et kuna kõnealune väide tuli tunnistada vastuvõetamatuks, tuleb kohtuasja C-12/13 P apellantide esimene ja teine väide tulemusetuse tõttu tagasi lükata, sest need käsitlevad Üldkohtu analüüsi sama väite sisu osas.

70 Võttes arvesse kõiki eelnevaid kaalutlusi, tuleb kohtuasjade C-12/13 P ja C-13/13 P apellantide esitatud apellatsioonkaebused terves ulatuses rahuldamata jätta.

Kohtukulud

71 Euroopa Kohtu kodukorra artikli 184 lõige 2 näeb ette, et kui apellatsioonkaebus on põhjendamatu, siis otsustab Euroopa Kohus kohtukulude jaotuse. Vastavalt kodukorra artikli 138 lõikele 1, mida kodukorra artikli 184 lõike 1 alusel kohaldatakse apellatsioonkaebuste suhtes, on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna komisjon on nõudnud kohtukulude väljamõistmist apellantidelt kohtuasjades C 12/13 P ja C-13/13 P ning kõnealused apellandid on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb vastavad kohtukulud välja mõista nendelt.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (suurkoda) otsustab:

1. **Jätta apellatsioonkaebused kohtuasjades C-12/13 P ja C-13/13 P rahuldamata.**

2. **Mõista kohtukulud kohtuasjas C-12/13 P välja Gérard Buonolt, Jean-Luc Buonolt, Roger Del Pontelt, Serge Antoine Di Roccolt, Jean Gérald Lubranolt, Jean Lubranolt, Jean Lucien Lubranolt, Fabrice Marinilt ja Robert Marinilt ning kohtuasjas C-13/13 P Syndicat des thoniers méditerranéens'ilt, Marc Carrenolt, Jean-Louis Donnarelilt, Jean-François Floresilt, Gérald Jean Lubranolt, Hervé Marinilt, Nicolas Marinilt, Sébastien Marinilt ja Serge Antoine José Perezilt.**

Allkirjad